

14 november 2016 – persbericht

AMBITIENOTA

Samen naar een aantrekkelijke metropool

“Als intendant wil ik alle betrokkenen bedanken voor de samenwerking. Bedankt om mee aan tafel te komen zitten. En bedankt om elkaar daar te blijven vinden. De voorbije tien maanden had ik samen met mijn team meer dan 200 consultaties: met experts op vlak van mobiliteit en leefbaarheid, ingenieurs, stedenbouwkundigen, specialisten in gezondheid en ecologie, burgers, burgerbewegingen, overheden, onderzoeksinstituten en internationale overkappingsexperts. Vanuit de volle overtuiging dat die gesprekken ons dichterbij elkaar hebben gebracht, presenteer ik vandaag het eerste concrete resultaat van onze inspanningen: een ambitienota, waarin – hopelijk – iedereen voldoende elementen vindt om dit gesprek in de toekomst verder te zetten.”

– Alexander D’Hooghe, Intendant heraanleg Antwerpse Ring

De ambitienota voor de overkapping van de Antwerpse Ring is een kompas voor de toekomst. Zowel op vlak van leefbaarheid, als op vlak van mobiliteit. Want: het verhaal van de Antwerpse Ring is geen of-of-verhaal; wel een én-én-verhaal. Leefbaarheid en mobiliteit zijn immers beide urgent. Intendant Alexander D’Hooghe ging op zoek naar raakvlakken en gedeelde opvattingen. De ambitienota is zijn lezing van de situatie en schetst de weg vooruit. Die is snel, radicaal en ambitieus.

Het team van intendant Alexander D’Hooghe ambieert een volledige overkapping. Dat is geen doel op zich, maar een middel: het plan maakt van Antwerpen een aantrekkelijke, vlot bereikbare stadsregio. De ambitienota is geen compromis, maar schuift een verzoenende visie naar voor: een geïntegreerde aanpak van leefbaarheid en mobiliteit. Daarmee mikt de intendant op een breed gedragen **consensus**.

De volledige tekst is vanaf vandaag voor iedereen toegankelijk. De krachtlijnen en ambities worden hieronder samengevat.

KRACHTLIJNEN

De centrale vraag van de nota is: **aan welk ambitiepeil moeten we onze handelingen vanaf nu aftoetsen?** Wat zijn de gedeelde doelstellingen? En ook: wat zijn daar de gevolgen van? Het gaat dus nog niet over een concreet uitgewerkt of gedetailleerd plan. Dat is voor een volgende fase. Wel worden er een aantal krachtlijnen geschetst:

- **Ambitieuw generationeel project** | De volledige overkapping is geen doel op zich. Het is een middel om van de Antwerpse stadsregio een aantrekkelijke, leefbare en goed bereikbare plek te maken. Zo groeit de stad uit tot een fantastische plek om te wonen, te leven en te werken. Dat is ambitieus. En ook duur. De geschatte kostprijs bedraagt 9.5 miljard. Het is ook een bijzonder groot project: het zal een generatie duren om de werken te voltooien.
- **Parallele acties rond leefbaarheid** | De verbetering van de leefbaarheid in de stad is urgent. Daarom zullen er op korte termijn - parallel met het grote overkappingsproject - ook andere, kleinere ingrepen plaatsvinden. Die begeleidende lucht- en geluidskwaliteitsmaatregelen kunnen de leefbaarheid in de stad snel gevoelig verbeteren. Er komen dus 'haltes' onderweg naar de eindbestemming, die steeds worden afgetoetst aan het grotere verhaal: een volledige overkapping.
- **Modal shift voor mobiliteit** | De intendant schuift ook een *modal shift* naar voor. We kunnen onze mobiliteit anders en efficiënter organiseren. En dat moet. Anders wordt de snede van de Ring te breed. Mogelijke instrumenten hiervoor? De aanleg van openbare vervoerslijnen, een investering in het beheren van de toekomstige verkeersvraag, een slimme kilometerheffing en alternatieven voor logistiek en vrachtvervoer via de weg.
- **Werkgemeenschap** | Om ervoor te zorgen dat alle betrokken partijen vlot met elkaar blijven samenwerken, raadt de intendant ook een werkgemeenschap aan: een studiedienst met eigen middelen, die het beste uit de administraties en expertengemeenschappen samenbrengt, en ook een sterke participatieve component heeft. Die werkgemeenschap kan het draagvlak van voorstellen en projecten meteen onderzoeken en evalueren.

17 AMBITIES

Uit de samenwerking met alle stakeholders distilleert de intendant 17 ambities. Ze vormen de **ingrediënten** om de transformatie van de stadsregio te doen slagen. Ze moeten ook **samenhang garanderen** over de hele projectzone. Dat is nodig: de schaalgrootte van het project is immers enorm. Tot slot zijn het ook **toetsstenen** op basis waarvan toekomstige ideeën geëvalueerd kunnen worden.

Deze 17 ambities zijn niet te nemen of te laten. De intendant hoopt dat iedereen er voldoende elementen in terugvindt die het voor hem of haar de moeite waard maken. Zo kunnen we samen een unieke kans te grijpen om een ambitieus leefbaarheidsproject waar te maken.

1. Antwerpen en Vlaanderen zetten in op de volledige overkapping om één van de meest competitieve stadsregio's van Europa te worden. Steden strijden immers onderling om talent, creativiteit en investeringen aan te trekken. Om het verschil te maken zijn leefbaarheid én een vlotte mobiliteit cruciaal.
2. De overkapping is een kans voor de stadsregio om zich aan te passen aan de klimaatverandering. Ze kan verkoeling bieden in de zomer; en overstromingsgevaar in de aangrenzende wijken voorkomen of beperken.
3. Met het overkappingsproject kunnen we de groentekorten van buurten en wijken rond de Ringzone compenseren of wegwerken.
4. Het overkappingsproject moet het ecosysteem van de hele stadsregio versterken, bijvoorbeeld door ontbrekende groene schakels aan te vullen en zo bestaande groengebieden met elkaar te verbinden.
5. Het autoverkeer op de Ring heeft een negatieve invloed op de gezondheid van de omwonenden. Door een overkapping stijgt de luchtkwaliteit en daalt de geluidsoverlast. Dat is goed nieuws voor de wijken die grenzen aan de Ring.
6. We bekijken de programmatie van de Ring in functie van bereikbaarheid. De overkapping creëert woon- en werkmogelijkheden in het midden van de stad. Door groei op te vangen in de stadsregio, eerder dan in de randgebieden, gaat de ecologische voetafdruk van de Antwerpenaar omlaag.
7. De wijken die vandaag uitrafelen, afkalven, eroderen en hun rug keren naar de Ringruimte krijgen een fiere, groene voortuin.
8. De Ring is vandaag – samen met het ringspoor en de Singel - een fysieke barrière tussen verschillende stadsdelen. In het overkappingsproject doorbreken we al die barrières.
9. Een overkapping biedt ook de kans om een tracé te reserveren voor een openbaar vervoersverbinding in de Ringruimte.
10. Ook fietsnelwegen en wandelpaden worden geïntegreerd in de groene Ringzone. Overlangse en dwarse verbindingen versterken de verbondenheid tussen de verschillende wijken van de stad. Die nieuwe verbindingen zijn niet enkel functioneel; ze bieden ook ruimte voor recreatie.
11. Het beheren van de verkeersvraag - zeker op piekmomenten - moet gepaard gaan met investeringen in alternatieven voor auto- en vrachtverkeer op de weg, zoals openbaar vervoer, fietsnetwerken en met begeleidende beheersmaatregelen zoals een slimme kilometerheffing.
12. Langsheen de Ring vinden we vandaag al een aantal grote publiekstrekkingen zoals het Sportpaleis, deSingel en Antwerp Expo. De overkapte Ringruimte wordt dé plek bij uitstek voor nieuwe initiatieven met een bovenregionale uitstraling, denk bijvoorbeeld aan een voetbalstadion, of een nieuw museum.
13. De Ringruimte toont de diversiteit en de culturele rijkdom van het grootstedelijk leven.
14. Een volledige overkapping vereist een brede coalitie. De intendant voor een brede werkgemeenschap om de gezamenlijke toekomst en beslissingen rond leefbaarheid en mobiliteit in de vervoersregio Antwerpen in goede banen te leiden. Die werkgemeenschap bundelt de expertise van vakspecialisten en de terreinkennis van bewoners.
15. De leefbaarheidspijnpunten van het Oosterweeldossier worden opgelost: concreet wordt het Sint-Annabos grotendeels gevrijwaard en wordt de Hollandse knoop vervangen door een overkapping met de 'Deurnese Tuinen'. De aanleg van het Noordkasteel en het landschapspark op Linkeroever worden mee in de wedstrijd opgenomen.
16. De overkapping resulteert in een veiligere en vlottere Ring door de reorganisatie van het verkeer.
17. Een volledige overkapping wordt één van de grote projecten in Vlaanderen. Tegelijkertijd stellen we vast dat grootschalige visies vaak niet in hun geheel uitgevoerd worden. Daarom werken we met een flexibele fasering, waarbij elk stadium tot een succesvol fragment leidt, dat op zichzelf een verbetering is ten opzichte van vandaag.

DE VOLGENDE STAP

De ambitienota legt **het fundament voor het ontwerp van de nieuwe Ringzone**. De volgende stap? In 2017 organiseert de intendant een **ontwerpwedstrijd**, waarin de overkapping van de Antwerpse Ringzone concreet vorm zal krijgen. Het intendantenteam zal de ambitienota hiervoor vertalen in concrete ontwerpregels. Die vormen het grote kader en verzekeren **samenhang en continuïteit** bij het opnieuw inrichten van de ringruimte.

Ontwerpers zullen zich met studie bureaus, mobiliteits- en leefbaarheidsexperten, en andere specialisten verenigen in multidisciplinaire teams. Die moeten tijdens hun opdracht gesprekken en coalities aangaan met burgers, buurten en wijken. Zo bepaalt iedereen samen wat er op de overkapping kan of moet komen, en waar de prioriteiten liggen. **De beste oplossingen ontstaan immers wanneer we de expertise van vakspecialisten combineren met de terreinkennis van bewoners uit de stadsregio**. Daar is de intendant van overtuigd.
